

НОВИ САД

КУЛТУРНО-ПРОСВЕТНИ И ПРИВРЕДНИ ЛИСТ ЗА ДУНАВСКУ БАНОВИНУ.

Број 37.

Главни и одговорни уредник
ДУШАН ЧАМПРАГ

Краља Петра 3.

За власника и издавача одговара
ДУШАН ЧАМПРАГ

Година VIII.

Моме Драгом Народу

Чување јединства народног и државне целине Моја је света дужност и највиши циљ Моје владавине. То је била побуда и главни задатак режима, који сам завео 6 јануара 1929 год.

У својој речи, коју Ми је налагала љубав према Отаџбини, Ја сам Моме драгом Народу отворено изнео све тешкоће и опасности, у које је био доведен наш национални живот и државна целина.

Те су тешкоће биле толико велике, опасности тако озбиљне, да су дубоко забрињавале све родољубе и раздирале душу народну.

Сви, цео Народ видео је шта је узрок злу и био свестан величине зла, те је разумео и са пуним поверењем прихватио Моје одлуке.

Висока национална свест и здраво расуђивање је одлика коју је наш Народ увек показивао у одлучним моментима своје историје.

Моје поуздање у љубав Народа и његову моралну снагу пружило Ми је сигуран ослонац за све потхвате у сређивању прилика у земљи.

Срећан сам и поносан што је сав Мој драги Народ од првог тренутка схватио Моје побуде и једнодушним јавним одобравањем снажно припомогао извођењу Мојих одлука.

Уз ту велику и широку моралну помоћ Народа, на којој одајем хвалу признање, успело се за сразмерно кратко време да се посвршавају крупни национални и државни задаци и поставе трајне основе здравог државног живота.

Краљевини Југославији, прихваћеној свом топлином наци-

оналне душе свега Југословенског Народа, обезбеђени су потребни услови за снажан полет и велику националну будућност.

Пун уверења да досада постигнути резултати рада, здрава политичка и национална свест и искуство Народа допуштају, да се приступи остварењу и дефинитивној организацији оних установа и оног државног уређења, које ће најбоље одговарати народним потребама и државним интересима, одлучио сам, да досадашњи рад и извођење националне и државне политике поставим на ширу основу непосредне народне сарадње.

Са вером у Бога и срећну будућност Краљевине Југославије дајем Устав Краљевине Југославије.

Београд, 3 септембра 1931. г.

АЛЕКСАНДАР с. р.

Нови Устав Краљевине Југославије.

У среду увече 3 септембра у Краљевском Дворцу на Дедињу под председањством Његовог Величанства Краља Александра Првог одржао је Министарски савет седницу, којој су присуствовали сви чланови владе осим Министра иностраних послова г. др. Воје Маринковића и министра без портфеља г.г. Андре Станића и Ивана Пуцеља. После отварања седнице министар Двора г. Бошко Јефтић прочитао је Краљев проглас.

После прочитања прогласа председник владе генерал г. Пе-

тар Живковић захвалио се што је Његово Величанство Краљ Александар указао пуно поверење према влади и нагласио да се они успеси, које је влада постигла, могу захвалити у првом реду поверењу Његовог Величанства Краља.

Нов устав Краљевине Југославије изашао је у „Службеним Новинама“ 3 септембра и садржава ове главније одредбе:

Краљевина Југославија је наследна и уставна монархија. Државни грб је двоглави бели орао у полету на црном штиту. Службени језик је српско-хр-

ватско-словеначки. Поданици Југославије су равноправни пред законом и уживају једнака права и заштиту пред властима. Устав не признаје ни племство ни остале предикате по рођењу. Гарантује се потпуна лична слобода и нико се не може позвати на одговорност и лишати слободе осим у законом предвиђеним случајевима. Не може се протерати из државе ни један њен поданик исто тако као што се не може ни интернирати, изузевши случајеве, који се предвиђају законом. Устав гарантује потпуно верску слободу. Забрањено је вршити политичке агитације на конфесионалним зборовима и богослужењима. Устав гарантује да сваки може у границама закона слободно дати израза своје уверењу. Грађани имају у границама закона сва права за зборове и састанке. Забрањена су политичко-партијска удружења, која имају верски и племенски карактер.

Законодавну власт врше Краљ и Народно претставништво. Народно претставништво се састоји од сената и народне скупштине. Краљ врши управну власт путем Својих одговорних министара по одредбама устава, а судску власт врше судови, који изричу пресуде у име Краља.

КРАЉЕВСКА ПРАВА

По уставу Краљ персонифицира народно и државно јединство, Он потписује и проглашује законе, поставља чиновништво и даје чинове. Он је врховни командант војске и има права амнестије. Он претставља државу према другим државама и одлучује у свим оним питањима која заседају како у државне тако и у народне интересе. Краљ има право сазвати народно претставништво у свако доба. Краљ и Престолонаследник постају пунолетни када наврше 18 година. Краљ је неприкосновен и не може се позвати на одговорност. Краљевина Југославија је наследна монархија са династијом Карађорђевића. Краља наслеђује Његово мушко потомство из законитог брака по праву прворођења. Ако Краљ не би имао мушкога порода, Он ће себи одредити Наследника из побочне линије.

* Набавите и Ви сигуран отров против: стеница, буба, буба-шваба, муха, мољаца, гусеница, вашију на ружама, мишева и пацова у Дрогерији „Хигиен“ Косте Живојновића Нови Сад, Трг Ослобођења 2.

Помолимо се Богу!...

Сутра у недељу је 6 септембар, рођендан Њ. В. Престолонаследника Петра, Првенца нашег узвишенога и јуначкога Краља.

Сутра је дан правог и искреног славља целог југословенског народа.

Сутра ће у целој земљи на величанствен и веома свечан начин бити прослављен рођендан Њ. В. Престолонаследника Петра, сина нашег мудрог и Великог Краља Александра I.

Њ. Вис. Престолонаследник Петар.

Сутра ће се у свима црквама одржати свечана благодарења, и милијони ће се тога дана молити Свевишњему за здравље, срећу и дуг живот Њег. Вис. Престолонаследника Петра и цео Краљевски Дом.

Њ Вис. Престолонаследник Петар на дан свога рођења, срећан је заједно са читавим југословенским народом, да се дошло након тринаест година од ослобођења до потпуног сливања и уједињења, у прошлости тројмене браће, а сада једноименог југословенског народа, који тек сада има велике и узвишене задатке за срећу и добробит свога Узвишенога Краља и Отаџбине.

Зато, помолимо се Богу и зажелимо:

Да нам живи први Југословенски Краљ Александар!

Да нам живи Престолонаследник Петар!

Да нам живи Узвишени Дом Њ. В. Краљ.

Да нам цвати велика и моћна Отаџбина Југославија!

Пред обновом политичког живота

Краљевим манифестом и успостављањем уставности стојимо пред обновом политичког живота у држави. Парламентарни живот донеће са собом и обнову партиског живота. Цео народ и држава упиру своје очи Београду и очекују, да се оданде покрене акција на обнови политичког и страначког живота.

Но у исти мах, када се према датим сада приликама и могућностима очекује обнова политичког и страначког живота, једнодушно се чује и општа жеља, да та обнова никако не буде повратак старог, него да се цео наш политички, парламентарни и страначки живот постави на нове основе, здравија начела и лепше идеале.

Страначки, политички и парламентарни живот донеће без сумње са собом и сукобљавање назора и гледишта као и борбе за остварење идеја и начина. Но та сукобљавања и те борбе никако не могу и не смеју да буду друго што, до само идеалистичко и идејно

натицање и такмичење да се постигне што боље и повољно стање и прилике у држави

Држава и народ имају бити пре свега и изнад свега. Јединство наше државе и нашег народа мора нам пре свега свима лебети пред очима у свима нашим политичким и страначким акцијама и потхватима.

Грешило се и много се рђаво чинило у ранијем нашем политичком и страначком јавном животу, па је стога и морало доћи до шестог јануара. Сада новим Уставом отвара се нова епоха у нашем народном и државном животу, па је дужност свих трезвених и правих родољуба и јавних националних радника, да удруженим снагама пораде на даљој изградњи консолидације, унапређења, културном и привредном подизању и јачању народа и државе. Политика не сме бити хлеб и животна егзистенција никоме, него племенита утакмица у раду на општем добру. Само за таким политичарима треба ићи.

М.

Битка на Мухачком пољу 1526. год.

Читамо пре неки дан у „Времену“ да су Мађари приредили прославу дана битке, која је била на Мухачу, у Бзрањи између угарске војске и Турака 1526. год. и подигли су споменик ту погинулим јунацима.

„Време“ наводи да су на тој светковини били присутни заступници Пољака и Турака.

Кад је „Време“ ово предње регистровало, није ни једне речи рекло од своје стране као своју примедбу о тој светковини. Не чудимо се томе сараднику, који је израдио ту notiцу. Јамачно није историчар, те и не зна ништа подробније о тој битци.

Али се чудимо, и то с правом, да се није нашао ни један историчар, да каже коју реч о тој прослави с историјским осветљењем овога догађаја. Па кад то не чине и неће да чине велики листови с брега а ни један из тисућа од наших самопрослављених историчара, ево да ми у малом листу и уз то лајнци из доље подигнемо наш глас и кажемо коју реч о тој ствари једино ради — истине.

Требало је и треба да се истакне: да је у битци на Мухачком пољу био леп број Срба, који је положио животе своје у борби за крст часни и слободу са некрстом. Због ове савезничке верности наших славних предака у реду је било: 1., да и Мађари признају и истакну ове српске жртве које су пале и за њихову слободу; 2., ако они нису то истакли, а изгледа да нису, кад нису били и Срби на прослави, — требало је да то учине наши историчари и у „Времену“, и то с оном предњом вешћу безусловно је требало одмах споменути и српске жртве, јер овако изгледа као да нам то или није познато или да и ми игнорирамо те жртве, — а није право ни пред Богом ни пред људима кад се славе други да се наши и не спомињу; 3., требало је

истаћи, да Мађари на прославу нису позвали Србе, ако нису, — а по оној notiци и одсутности Срба на прослави изгледа да нису, — а звали су чак и Турке, тадашње непријатеље, с којима је вођена 1526. битка на Мухачком пољу; 4., и најзад, да такмичење, ако Мађари заиста нису звали Србе на прославу, није ни најмање европски гест, и напротив, сиада у појаву некултурности, јер кад су Срби тамо залагали крв и животе на мухачком пољу, апсолутно није ни лепо ни право да се то игнорира и заборавом покрива и да се потомци тих јунака не зову на гробове својих јуначких предака.

Ми сматрамо за дужност према истини да рекамо ово неколико речи, и да се бар ми сетимо наших српских јунака, који на челу са славним Павлом Бакићем положише животе своје на Мухачком пољу, ако Мађари то нису учинили. Част овим јунацима и слава им!

Желимо да одржимо добре везе с Мађарима и да се зближимо, али смо тога мишљења да и они треба да то хоће са нама. Безусловно је требало да су и Срби били присутни на споменутој свечаности, пре Срби него Турци. *Фигаро.*

Наш лист и пошта

Жале нам се многи претплатници, да им у последње време пошта неуредно или никако не уручује лист „Нови Сад“. Тако је последњи 36 број нашег листа, који смо предали на пошту још у суботу 29 п. м. пре подне, многим претплатницима у месту уручен тек у среду, а страним претплатницима јуче, т. ј. у петак.

Наш лист због горњег трпи велике штете, па молимо свакога, да нам такве случајеве одмах пријави, како би могли предузети потребне мере.

Неминовни задатци

За процват привредног, просветног, културног и социјалног живота једне државе, као и за стварање благостања њених грађана, потребно је много енергије, умалаштва и љубави самих грађана према заједничкој целини — т. ј. према самој држави.

Пре свега сваки грађанин у првом реду мора да има јасну слику о појму саме државе, и тек тада ће моћи да увиди, да свака јединица која се зове грађанином, огранак је стабла које се назива државом. Свака јединица је саставни део тога стабла, живи и одржава се једном те истом органском везом, одише и живи једним дахом животне енергије.

Уколико грађани једне државе имају смисао дубоког разумевања о значају и улози државе за свакога појединца, утолико ће заједничким снагама и пожртвованошћу више допринети за процват и напредак саме државе, јер у процвату и напретку саме државе мора видети, мора осетити и свој лични напредак, осигурање и стабилизацију и своје личне егзистенције.

Тако схваћање имају паметни људи, који имају озбиљне погледе на живот, на садашњост и будућност.

Живети и ходити по земљи а илузијама сањарити о нечем што нема никакве везе са стварношћу и грубошћу живота са свима његовим теретима и задатцима је не само бесмислица већ и будулаштина која не пристоји достојанству човека.

Светски поремећај у привреди, свакако има својих узрока, а ти узроци свакако нису пали са Марса, већ су њихови извори у непромишљености људи, у рђавом математичком прорачуну оних математичара, који су стицајем околности добили оловке, да реше тако компликован проблем, као што је равнотежа привреде.

Ми видимо из живих примера, шта се и како се у свету радило и урадило у прошлости, који је рад и донео у садашњици тај поремећај у светској привреди.

Из свега тога, ми као нација, имамо довољно примера, па да користећи се њима извучемо за нас све оно што је добро и корисно за нас, а да одбацимо од себе све оно, што би било штетно по нас.

Дакле, у првом реду дужност наша грађанска јесте, да волемо државу, јер том љубављу и сами себе волимо. У тој љубави лежи моћ и снага наше државе и наше нације.

Ради лепше будућности, ми морамо наше млађе у томе правцу васпитавати, а сам живот документоваће тврдњу: „да срећа и благостање држављана, односно наше нације и наше државе, лежи у нама самимма“.

Сваку нову књигу имаде стално на стоваришту књижара „Славија“.

Тек-тек да се зна

Већ другу недељу стоји затворен булевар Краљице Марије ради оправке калдрме. Но како је покварен велики ваљак, то ко зна када ће тај булевар заиста моћи да буде оправљен. Чудновато да се од позваних нико није раније сетио, да испита стање тога ваљка, него тек онда је булевар био затворен и радови у току.

Када се већ приступило оправци калдрме на булевару Краљице Марије, слободни смо у име ако не баш целог грађанства, а оно бар у име оних силних грађана који свакодневно морају пролазити тим булеваром или се онде шетају, замолити нашу градску управу: нека даде поправити и путеве ва пешаке на булевару, јер је заиста немогуће већ ићи по овим изривеним путевима, а којима међутим дневно по неколико хиљада пролазника и грађана мора да иде и да квари своје ципеле.

„Југословенски дневник“ ни једно слово није донео о великој и историјској промени нашег државног и политичког живота, која се десила у среду у вече 2-ог о. м. Ажурна редакција тога листа свакако је закаснила.

Пре две недеље дошло је до туче и нечувеног скандала на ногометној утакмици у Срем Карловцима, а пре неки дан сахрањен је у Новом Саду један фудбалски играч, коме су на ногометној утакмици у Ст. Шовама пребили ногу. Па ипак, публика ћути и јури за фудбалским утакмицама, а омладина се и даље овако „васпитава“ у спортском духу!

ДРВО, УГАЉ, КОКС. — Дрвара Д. Бјелић, Нови Сад. Телефон 20-10.

Изврш. бр. 287-3/1931.

Дражбени оглас

Потписани судски извршилац на основу §-а 102 зак. чл. из 1881 год. објављује, да ће се ради намирења тражбине и прип. на јавној дражби продати покретне овршеника пописане у пленидбеном записнику Гв. број 5722/1931 и то: благајна, намештај радње, машина за резање шунке и електрична пржиона кафе, процењене на 23,500 динара обављеном оврхом у корист оврховодитеља, како следи: Т. т. Драгонер, заступа Др. Моч Александар адвокат у Новом Саду, ради 8510 динара главнице и сп. п.

Купац је дужан да цену купљене ствари одмах исплати и ствар одмах преузме (§ 107 и 108 зак. чл. LX. 1881).

Дражба ће се одржати дана 19 ог септембра 1931 у 8 часова пре подне у Новом Саду у радњи овршеника, Краља Александра ул. 3.

Нови Сад, 15. августа 1931.

ЈОВАН Б. СТАНКОВИЋ
судски извршитељ

КРИВИ ПОЈМОВИ

Читамо; извршила је самоубиство што су је обедили за неморал. А она ту обеду не може да поднесе и радије умире. Истина је да се прилике у којима живимо из темеља промениле. Младеж из темелу права живота. Па ипак нису сви пошли тим хаотичним путем данашње разузданости. Има изузетака. Али тек ти изузетци страдавају. Нико данас неверује у чију крепост. И баш они жигосани тим данашњим процрима бацају обеде и клевете да умање значај и вредност тих у сваком погледу исправних и карактерних чланова друштва. Пословица вели: „за злато рђа не пријања“. Но то чисто злато прихваћено нечистим предметима губи чистоту и сјај. Па тако и човек. Нека му име светли честитошћу, набацање клевете и лажи кадре су потаманити га. Више савести треба имати у данашњем друштвеном опхођењу, и неслушати патворе без доказа.

Свако има погрешака а по неко много више врлина, па ипак при првом сусрету, када когод упита за неког, прво ће истаћи све његове погрешке, описатиће га као недостојног и за друштво немогућег члана и толико ће се затрчати у својим обедама да ће и сам увидети да је прекорачио границу, али и задовољио своју подлу и завидну душу.

Жалосно је само ако је то патворено биће осетљиво, које те обеде не може да поднесе и ту лагу смрћу пере што се много пута већ и доказало.

Више љубави спрам ближњег, више савести и истине, па ће бити мање греха на души завидника. М. Б. С.

ШТА КАЖЕ ЧИТАЛАЦ?

Да се женске шетају често са својим омиљеним керовима, и то везаним, то разумем, јер је то мода, али да се пусете сасвим на слободу, у једној доста живој улици, још да би то учинила једна дама, што и често чине, не би се противно, али да цела улица пушта на слободу цета, то ми никако не иде у главу, како је то могуће?

Ишао сам ових дана Гајевоом улицом, кад ме одмах при савијутку из Футошке улице нападне једно псето, које се одвојило од псеће скупштине и то јако љутито, и ослободих се од њега само интервенисањем једног господина са штапом. Нисам се ни смирио, кад из једне куће, бесно лајући, изјури једно друго псето, и то право на мене.

Мислим да се то не би смело догодити ни под којим условом у центруму града, и да би стрводери могли више пута да сврате у ове доста прометне улице.

* Ново! Од 1 септембра о. г. свира у хотел „Парку“ чувени фаз-оркестар „Тодо“. На пијану изводи г. Воја М. Михајловић. Почетак у 7 часова увече.

Јован Грчић:

Моји стари, још живи, одлични сарадници

V.
МАРКО ЦАР.
(Наставак)

И „пошљедњи дио“ студије о Готјеру прекрхао сам на двоје па га донео у бројевима 46 и 47.

Јавим Цару, да путне успомене Француза Пола Мелона с натписом „En Dalmatie“, које су још године 1891 изашле у часопису Nouvelle Revue, нисам у 38 броју Стражилова те, 1893 године регистровао ја, него мој стални сарадник Никола С. Петровић, правник у Женеви, који је у том годишту своје белешке у Стражилову сигнирао знаком □. Од њега ћу — рекох — затражити речени часопис те с драге воље позајмити Цару, да прочита Мелонове успомене. Цар ми на дописници одговори:

Задар, 20. XI. 1893.

Драги уредниче, хвала на пријатељском одзиву за оку књигу Мелонову — и кад је добијеште, пошљите ми.

Управ сам се обрадовао, видећи у „Стражилову“ онај пријевод Миржеова дјела. Врло красан избор. Да л' ћете га и и отиштавати? Не би га требало много крњити. Исправите у напису оно Ланри.

Да нијесте толико запослени, као што велите, молио бих Вас, да ми кажете што о судбини листа идуће године. Да л' ће се одржати?

Берси сам казао, што сте жељели, а радим, да Вам стечем и једног новог, вриједног сарадника

Vale! М. Цар.

Миржерове (Henri Murger, 1822 - 1861) „Scènes de la vie de Bohème“ преводио ми је Миљивој Максимовић (1866 - 1895), т. ј. превео ми је управо само прву главу, и тај његов превод изашао је у бројевима 45 и 48. Што није превео и остало, крив сам био ја, што нисам Максимовићу одговорио на његово писмо, од 4 јануара 1894, но не толико ни ја, колико Јоцић, који из начела није хтео да хонорише превод.

Ни Миљивој Максимовић, ни ја, ни Марко Цар нисмо у оно време знали, да се Henri Murger чита: *Анри Миржер*, него смо сва тројица оно Н у имену сматрали за аспирирано (h aspirée) те га изговарали а у ствари је и то Н, као сва француска h, осим неке две стотине, немо (h muette) те се не чита; у презимену пак било би правило на нашој страни, јер се сугласници у француском на крају не изговарају, али има и изузетака а такав је изузетак и Murger, које је постало од немачког презимена Mürger. Анри Миржер био је, додуше, Паризлија, али су му зар преци били из Немачке.

Кад сам после десетак година, у јесен 1904, био први пут у Паризу, чуо сам својим ушима, како се онде не вели Миржé, него Миржёр.

У то време сам већ знао, да са Стражиловом материјално

иде низбрдице, па стога нисам реагирао на Цареве експекторације „о судбини листа идуће године“ а ни на његову понуду о новом сараднику. Што се тиче првог, завор ми је било тужити се, да Цар не помисли, е ћу од њега тражити да ради без хонорара, а у погледу другог ја јесте богме питање хонорара било по среди: „Нови, вриједни сарадник“ јемачно би такођер тражио хонорара а ја већ одиста нисам смео Јоцићу више досађивати, кад ми је рачунима, црно на бело, доказивао, да лист издаје на очиту своју штету.

Берси сам по Цару био поручио, да ми за Стражилово, после дуге паузе, спреми опет што из својих студија о културним приликама у старом Риму.

Године 1894 није ми Цар за Стражилово у први мах послао ништа, као ни Берса, него објавио тек мало доцније. Прво Цареве писмо из те године по главној је својој садржини молба, која нема везе са Стражиловом. Ево тог Цареве писма:

Врло поштовани пријатељу,

Ево ме да Вам опет досађујем, али није куд камо, треба да ми једну љубав учините: Један мој пријатељ, књишар овдје у Задру, моли ме и преклиње, има већ неко доба, да му додам једну добру литографску или фотографску слику Вука Стеф. Караџића те бисте ми баш велику услугу учинили кад бисте ми је тамо гдје набавили и послали Разумије се, да би Вам одмах био подмирен трошак, што бисте на томе имали. Него, да се Ви око тога не мучите, могли бисте наредити коме књишару тамо, да ми ту слику (или литографију) пошље и уз њу рачун. Само би требало да Ви прије видите и одредите што ће се послати.

Ето то бих Вас хтио молиши.

Моји се „Латини“ већ у велико иштампају те ће за који дан биши готови.

Примио сам 1-ви број „Стражилова“, који је добро нову годину започео.

Примите моја искрена честивања приликом младог љета и будите ми увијек здрави.

Ваш одани Марко Цар.

Задар, 9. I. 1894.

(Наставиће се)

Почетак биоскопске сезоне

Јуче у петак 4 септембра почела је нова биоскопска сезона у „Аполо“ тон-кину, па сматрамо за пријатну дужност, да о томе наше читаоце мало опширније обавестимо. Наш уредник је посетио ових дана директора новосадског „Аполо“ биоскопа, који га је љубавно примио и информисао га о репертоару и раду биоскопа у претстојећој сезони.

Г. Сикла се заузео, да ове године придобије најбоље ствари европске и америчке филмске продукције, дакако сав одабрани и најновији програм, са многим првокласним шлагерима.

Управа „Аполо“ биоскопа није жалила ни трошкова ни

труда, само да би се набавили најбољи и највећи филмови света, тако да ће публика у новој сезони имати првокласно уживање, слушајући и гледајући све само одличне и већном скупе филмове.

Агилни и неуморни директор „Аполо“ биоскопа г. Сикла је и до сада стекао необично много заслуга око унапређења биоскопа у Новом Саду и њему се може захвалити, што Нови Сад има дивно уређена два — „Аполо“ и „Одеон“ — биоскопа, са увек најодабранијим програмом.

Управник г. Сикла најавио је нашем уреднику ово: иако је стање наших биоскопа још увек тешко, јер су оптерећени са великим порезом и таксама, све ћемо учинити, да улазне цене снизимо.

Приликом отварања сезоне, издан је свечан програм, који траје од 4 до 7, а даје се немачки 100% тонфилм „GROCK“ драма из живота Слава и трагедија једног великог уметника. Једини филм чувеног клауна „Grock“.

Из Руске Матице.

Због тога што се навршило 350 година од дана наштампања прве славено-руске Библије Острошке, Матица је Руска сматрала за своју дужност да приреди парастас у руској капели по издавачу те Библије кијевском војводи и маршалку Волинском кнезу Константину Константиновићу Острошском. Предавања поводом тог јубилеума одржаће се касније.

Ове године Матица је набавила за своју библиотеку много врло лепих књига, претежно из руске књижевности које је, по случају распродаје, купила врло јефтино.

Члан одбора Матице генерал С. Батурски напустио је рад у одбору због тога, што је премештен по потреби службе у у Ниш.

Једна интересантна изложба

Изложбе су у целом напредном свету најјаче средство за народно просвећивање не само у привредном и хигијенском него уједно и у културном погледу. Тако се и у нас појављују, иако нажалост још прилично ретко, изложбе разних грана делатности, па и просветног рада. У многим местима почињу стручне школе да приређују изложбе са сврхом да прикажу постигнуте успехе и популаризују рад.

Једна од најинтересантијих изложби биће свакако она, што је приређује у Београду 20 септембра о. г. Видовићев просветно-етички покрет. Интересантност састоји чињеница да је овај покрет обухватио све теориске и практичне области просветног рада. Не само своја предавања, брошуре, ревије и друге публикације, него уједно сав материјал појединих течајева и других установа изнеће покрет пред очи шире јавности. Осим тога многобројни графикани приказаће развитак сваке

установе посебно од оснотка покрета до данас, и то на основу статистичких бројки и података. Са овом ће изложбом Видовићев просветно-етички покрет по први пут чињеницама и бројкама јавно положити рачун о свом једанаестогодишњем раду и уједно ће на тај начин уклонити дискусије и полемике које су се развиле често у претераној форми сад за покрет а сад против њега, тако да су из те полемике никле многобројне брошуре.

Истога дана, када покрет приређује изложбу, одржаће оснивач и вођ покрета јавно предавање у Београду, те ће изложити своју културну идеологију и приказати мисију покрета.

Новосадске вести.

— Распоред богослужења и прославе приликом рођендана **Н. В. Престолонаследника Петра**. Сутра у недељу, 6 о. м., на рођендан **Н. Вис Краљевих Петра** — Наследника Престола одржаће се благодарења у свима овдашњим храмовима и богомољама, и то:

- 1) У српској православној Саборној цркви у 11 часова.
- 2) У римокатоличкој катедрали у 10 часова.
- 3) У јеврејској синагоги у пола 11 часова.
- 4) У евангеличкој цркви за Словачке у пола 10, а за Немце у пола 11 часова.
- 5) У реформаторској цркви у 10 часова.
- 6) У грчко-католичкој цркви у 11 часова.
- 7) У римокатоличкој жупској цркви св. Ђурђа мученика у Новом Саду IV (Петроварадин) у тврђави у 8 часова, а у цркви Узвишења Св. Крима, Људевитом долу, у пола 11 часова.

Истога дана пре подне према наредби Команданта места у Новом Саду бр. 19/1931 обавиће се свечаност као успомена на дан предавања нових Југословенских Застава пуковима у 1930 години.

Трупе ће бити постројене на дварској и риблијој пијаци у Новом Саду, а свечан преглед трупа извршиће се тачно у 8^{1/2} часова са деснога крила, а по том ће се припремити за парадни марш и до свршеном постројењу извршиће се парадни марш.

Трупе ће проћи улицом Барона Милоша Бајића на Дунавском улици.

— 30 годишњица службе. Навршило се 30 година педагошког рада контрак. професора Женске гимназије у Новом Саду Димитрија Скринченка. У Русаји госп. Скринченко био је професором средње школе више од 18 година, евакуирао се он из Кијева где је био професор класичне гимназије и директор женске гимназије Трифонове; овде у женској гимназији он служи више од 11 година. Као председник Матице руске г. Скринченко ради од 1927 године.

— Реставрирање галерије слика М. С. У галерији слика Матице српске било је и неколико врло старих и оштећених већ слика, које је Управни одбор М. С. дао реставрирати.

Овај посао је са потпуним успехом извршио г. Владимир Курочкин, професор цртања на овдашњој мушкој државној гимназији. Госп. професор Курочкин је специјалиста за оваке радове, јер је за рестаурирање уметничких слика и икона потребно нарочито разумевање и спрема.

— Освећење нове реформатске цркве у Новом Саду. У прошлу недељу обављена је у присутности г. бана Николића, затим градског начелника и других претставника државних и градских власти, као и црквених општина свечаност освећења нове мађарске реформатске цркве у нашем граду у т. зв. Адамовићевом насељу. Висока пажња претставника државних власти и осталих вера учинила је дубок утисак на припаднике реформатске цркве.

* Изнајмљује се намештена соба у центру града на спрату. По жељи и храна. Упитати у уредништву.

* **РОГАШКА СЛАТИНА**. Вековима позната чувена минерална киселица из врела Темпел поспјешује најугодније пробаву и лечи болести бубрега и мекхура. Стирна врела лечи све болести стомака и црева а врела Донат жучне камене, дебљину, хеморроиде, шећерне болести, цигерицу и гихт. Тражите наша врела у свакој радњи Заступство и складиште за мин воде тт. Браћа Челковић, Нови Сад.

* Од 1 септембра о. г. отпочела сам учење певања. Адреса: Дунавска улица 26.

* Најјефтиније и укусно врши урамљивање и продају слика специјална радња Јулиус Мартинко, Нови Сад.

* Издају се канцеларијске просторије. Адреса: Дунавска 24.

Штампарија Душан Чамараг и Друг Нови Сад, Кр. Петра 3.

Највећа трговачка кућа
МИЛОША М. РАЛЕТИЋА НОВИ САД
Краља Петра 2—4.

Преко пута Владичиног Двора Препоручује своје огромно стовариште сваковрсне Мануфактурне робе, Свице, Штофа мушка-женска, Париски модели — по један капут, Костим, Хаљина, Шролова платна у свим ширинама, Телиха, Крветских Чаршави (Гаритура) у Плишу, Штофу и у Гренадину ручних радова, Завеса, Зефира, Батиста, Цица и т. д. — Цене су невероватно јефтине. Роба првокласна — Моли за посету С поштовањем
МИЛОШ М. РАЛЕТИЋ

Извршни број 395-2-931.

ДРАЖБЕНИ ОГЛАС

Потписани судски извршилац на основу §-а 102 зак. чл. из 1881 год. објављује, да ће се ради намирења дражбине и прип. на јавној дражби продати покретне овршене, пописане у пленидби, записнику Гн. број 8571-931 и то: правни бурад, шанк са пивским апаратом, бирташки столони и столице, шиваћки stroj, процењене на 12,500 динара обављеном оврхом у корист оврховодитеља, како следи: Прва Српска Парна Пивара Ђорђе Вајферт, заступа др. Нађ Фрања адвокат у Новом Саду, ради 7949 дин. глав. и сп. п.

Дражба ће се одржати дана 12-ог септембра 1931 у 11 часова пре подне у Новом Саду у радњи овршеника, Темеринска улица.

Нови Сад, 15 августа 1931.

ЈОВАН Б. СТАНКОВИЋ
судски извршилац.

Изврш. Бр. 402/1930.

Објава о јавној дражби

Потписани судски извршитељ у смислу §-а 102 зак. чл. LX. 1881 год. овим објављује, да ће услед решења Среског Суда у Новом Саду број 12896 98/929 у корист тражиоца извршења Ађанске Милеве из Бољеваца (кога заступа Др. Тапавица) против извршеника из Новог Сада за наплату 14000 динара главнице и прип. на јавно дражби продавати ниже наведене покретне ствари, пописане у записнику о пленидби под бр. Гн. 7070/1930 и процењене на 7500 динара 8^{3/4} јутра зеље под закуп за економску годину 1931—1932.

Јавна ће се дражба одржати 28 септембра 1931 у 11 сати пре подне у Кисачу код општ. куће

Нови Сад, 28 августа 1931.

СТОЈАН ВОЈНОВИЋ
судски извршилац.

Изврш. Бр. 203/1931.

Објава о јавној дражби

Потписани судски извршитељ на основу §-а 102 зак. чл. LX. 1881 објављује, да ће услед решења Среског Суда у Новом Саду донесеног под бројем 2888 из 1931 у корист тражиоца извршења Салаи Шварц из Осјека (кога заступа Др. Тибор адв. из Н. Сада) против извршеника из Петровца за наплату 1807 дин. главнице и припад. на јавној дражби продавати ниже наведене покретне ствари, пописане у записнику о пленидби под бр. Гн. 5253/1931 и процењене на динара 15260 бирташ. намештај и собног намештаја, 1 кантар и 1 ауто.

Јавна ће се дражба одржати на дан 12 септембра 1931 у 2 сата после подне у Н. Саду у кући овршеника.

Нови Сад, 5 августа 1931.

СТОЈАН ВОЈНОВИЋ
судски извршитељ

Изврш. Бр. 93/1931.

Објава о јавној дражби

Потписани судски извршитељ на основу §-а 102 зак. чл. LX. из 1881. објављује, да ће се услед решења Среског Суда у Тителу бр. Г. 478/931 у корист тражиоца извршења Астра д. д. из Београда заступана по адвокату Дру Адамовић Стевану из Новог Сада против извршеника за наплату Динара 402—сстатка главнице и припад. на јавној дражби продавати ниже наведене покретне ствари описане у записнику о пленидби бр. Гн. 384/1931 и процењене на Динара 16.000 и то: трактор, вршилаца и елеватор.

Купац је дужан у смислу §§-а 107 и 108 зак. чл. 60-ог из 1881 год. купљени предмет одмах исплатити и преузети.

Дражба ће се одржати дана 15 септембра 1931 у 10^{1/2} сати пре подне у Локу у кући овршеника кбр. 215.

Тител, дне 23 августа 1931.

Ранко Савић
судски извршилац.

СРЕСКИ СУД КАО ЗЕМЉИШНОКЊИЖНА ВЛАСТ У Н. САДУ

Број 5203/1931.

Издаван из дражбеног огласа

У овршној ствари Оберлендер Катарине оврховодитеља против Збућновић Анке рођ. Лазин из Пашићева овршеника одредила је земљокњижна власт ради утеривања потраживања у износу од 200 дин. главнице спп. услед молбе оврховодитеља поновну дражбу на некретнине које леже на територији Округног Суда у Новом Саду, Среског Суда у Новом Саду и општине Пашићева и које су уписане на име Збућновић Анке рођ. Лазин у земљ. књ. ул. бр. 229 редни број А I. 1-2. топогр. бр. 419 и 420 општине Пашићево уз искљичну цену од 15 000 дин.

Дражба ће се одржати у званичним просторијама земљокњижне власти бр. собе 22 дне 15 септембра 1931 г. у 10 сати. Некретнине које долазе на дражбу не могу се продати испод 2/3 искљичне цене. Они, који намеравају узети учешћа у надметању, дужни су у руке изасланика положити у име кауције 10% од искљичне цене у готовом или у одговарајућим вредносним папирима, способним за кауцију а чији се курс има рачунати према наређењу §. 42. з. чл. LX. из год. 1881. или му предати признаницу о претходном положењу кауције у судски депозит и потписати услове о дражби (§§. 147, 150, 170, з. чл. LX. и 21. з. чл. XLI. 1908 г.)

Онај, који за некретнину понуди више од искљичне цене, а нико не понуди више од њега, дужан је одмах надопунити постотку искљичне цене, устављену кауцију и до толиког истог постотка по њему повуђене цене.

У Н. Саду, дне 19 маја 1931.

Д. ШТРБИЋ с. р., судија.

За верност издања:
ПШЕНИЧНИК
директор земљокњижне књиге.

Вреће

цераде и канап

најјефтиније код

АВРАМА ШИФА

завод за позајмљивање врећа и церада.

Творничко стовариште: морске траве, коњске струне, њебета, гуртна, куделни циви и т. д.

НОВИ САД

Телефон 24-03. Бр.: Јутешиф

Подружница:

БЕОГРАД-САВА.

Тражите ценовник.

АПОЛО ТОН КИНО

4, 5, 6 и 7 септембра 1931

Немачки 100% тон-филм!

„GROCK“

Драма из живота. Слава и трагедија једног уметника.